

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: J. D.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X. ze dne 16. 8. 2023,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X. ze dne 16. 8. 2023 a jemu předcházející rozhodnutí č. j. X. ze dne 24. 5. 2023 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Žalobci byl již od roku 2005 přiznán částečný invalidní důchod (míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila 50 %). Žalobce požádal o změnu výše invalidního důchodu. Rozhodnutím č. j. X. ze dne 24. 5. 2023 žalovaná žádost zamítla. Na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-město totiž dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti u žalobce činí 50 %. Podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se v takovém případě stále jedná o invaliditu druhého stupně.
2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami. Uvedl, že žalovaná dostatečně nezohlednila jeho zdravotní stav, zejména vliv sekundárního generalizovaného dystonického syndromu na jeho život. Kvůli poškození řeči, pohybu a neustálým pocitem bolesti a deprese se nedokáže pořádně domluvit s okolím. Depresivní stavy je nucen léčit psychoterapií. Rovněž žalovaná nezohlednila, že žalobce podstoupil léčbu hlubokou mozkovou stimulací (DBS), která mu nepomohla. Žalobce se živil jako soukromý učitel hudby a hudebník, toho již nadále není schopen, k čemuž také nebylo přihlédnuto. Sociální interakce pro něho byla obtížná. Měl za to, že jeho pracovní schopnosti poklesly minimálně o 70 %. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek svým lékařem, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobce spadá pod kapitolu VI (Postižení nervové soustavy), položku 1c (Cévní postižení mozku a míchy, dětská mozková obrna; středně těžké funkční postižení, středně těžká motorická, senzorická, řečová nebo kognitivní dysfunkce, některé denní aktivity omezeny) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 40-60 %. Posudkový lékař zvolil střed uvedeného rozmezí, tedy 50 %.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobce brojil žalobou. Namítl, že jeho zdravotní stav nebyl správně posouzen. Na jednání nebyl přizván, posudkový lékař žalované tedy vycházel výhradně z lékařských zpráv, které byly součástí spisu. K námitkám nestihl doložit další lékařské zprávy, a tudíž je přikládá k žalobě. Nesouhlasil se závěrem posudkového lékaře se zařazením svého zdravotního postižení pod kapitolu VI, položku 1c vyhlášky o posuzování invalidity. Zdravotní postižení se týkalo dětské mozkové obrny, to však nelze porovnávat s dystonickým syndromem. Ze strany zaměstnavatele mu bylo vyhověno, aby pracoval z domova, bez změny stupně invalidity mu to však nadále umožněno nebude. Doma je závislý na pomoci matky. Není schopen používat pomůcky k chůzi, omezeně jen chodítko. Dále žalobce hovořil o svých dalších potížích (problémy s řečí, padání hlavy a změna zorného pole při chůzi). Podstoupil sice léčbu DBS, to mu však nepomohlo. Jeho zdravotní stav se zhoršil.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasila, ve vyjádření odkázala na závěry vlastního námitkového a posudkového řízení. Navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti žalobce. Na závěr dodala, že pro posouzení zdravotního stavu žalobce je nutné vycházet z lékařské dokumentace soustředěné k datu vydání správního rozhodnutí.

III. Posouzení věci

5. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že

žaloba je důvodná.

Obecná východiska

6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)]
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce. Zároveň tento postup navrhla i samotná žalovaná.

Závěry posudkové komise

10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 70 %, a proto se v jeho případě jednalo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobce shledal dominantním postižení, jak ho vymezuje kapitola VI (Postižení nervové soustavy), položka 3c (Postižení extrapyramidového systému, Parkinsonova nemoc a další extrapyramidové poruchy; středně těžká forma, přítomny všechny klasické projevy v úrovni středně těžké poruchy, přidává se dysartrie, mikrografie, deprese, stadium III, některé denní aktivity podstatně omezeny) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pro tuto diagnózu vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 50-60 %. Míru poklesu pracovní schopnosti posudková komise zvolila v horní hranici uvedeného rozmezí, tj. 60 %, a to s přihlédnutím k tíži onemocnění žalobce. Tuto hodnotu v souladu s § 3 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšila o 10 %. Celkově tedy míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 70 %, což odpovídá invaliditě třetího stupně. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity posudková komise určila den neurologického vyšetření

žalobce, tedy 24. 3. 2023. Platnost stanovila trvale.

11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobce není schopen výkonu výdělečné činnosti z důvodu svého dlouhodobě nepříznivého stavu, a to ani za zcela mimořádných podmínek. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobce. Soud tedy posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Vůči složení posudkové komise a obsahu posudku účastníci nic nenamítli. Lze tak jen dodat, že z ničeho nevyplývá, že by posudková komise učinila své odborné závěry – byť jen v části – ze zdravotnické dokumentace vypovídající o zdravotním stavu po vydání napadeného rozhodnutí. Z toho pohledu je § 75 odst. 1 s. ř. s. dodržen a soud může ze závěrů posudkové komise vycházet.
12. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobce odpovídá 70 %, což podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě třetího stupně, která byla dána jak ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícího rozhodnutí o zamítnutí žádosti o zvýšení výše invalidního důchodu.

IV. Závěr

13. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 50 %, byla obě její rozhodnutí založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto obě její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s.).
14. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedení dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita třetího stupně žalobci vznikla ke dni 24. 3. 2023 a nadále trvá** (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
15. Procesně úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, které účelně vynaložil vůči procesně neúspěšné žalované (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Podle obsahu spisu mu však žádné nevznikly. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 6. května 2024

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce